

MEHMET BÜYÜKKAYTAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OPERASYON

IGA.ASOP.SUP01.T04	02	01.03.2022	Özcan ÇELENK	Ozan KARAKIŞ	İnanç YAPAR
DOKÜMAN NO	REV	TARİH	HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN	KALİTE SİSTEMLERİ

REVİZYON KAYITLARI

Rev No	Tarih	Revizyon Açıklaması	Revize Edilen Bölüm
00	23.12.2019	İlk Yayın	
01	15.03.2021	Tablo-1 ve Tablo-2 eklenmiştir. Uygulama içeriği revize edilmiştir.	Madde 6.1 Madde 6.2
02	01.03.2022	'Uygulama' bölümü revize edilmiştir.	Madde 6.2

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	1
2. KAPSAM	1
3. SORUMLULUKLAR	1
4.TANIMLAR ve KISALTMALAR	1
4.1 Tanımlar	1
4.2 Kısaltmalar	1
5. REFERANSLAR	1
6. UYGULAMA	2
6.1 Genel Usuller	2
6.2 Uygulama	2
6.3 Lastik İzi Silme Sonrası Yapılacak İşlemler	3
6.4 Çevre Koruma	3

1. AMAÇ

Bu Talimatın amacı, İstanbul Havalimanı'nda bulunan pistlerde lastik izi silme ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

2. KAPSAM

Hava Tarafı Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nde pist lastik izi silme ile görevlendirilmiş personellerin faaliyetlerini kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

Bu talimatın uygulanmasından Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü bünyesinde bulunan Hava Tarafı Nöbetçi Müdürlüğü, Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü, Hava Tarafı Emniyet ve Uyumluluk Müdürlüğü ile Hava Tarafı Destek Hizmetler Müdürlüğü yöneticileri ve pist lastik izi silme faaliyetleri için görevlendirilmiş personeller sorumludur.

4.TANIMLAR ve KISALTMALAR

4.1 Tanımlar

Pist: Uçakların inişi ve kalkışı için hazırlanmış, kara üzerinde kurulu olan bir havaalanı üzerinde belirlenmiş dikdörtgen alan

Eşik: Pistin iniş için kullanılacak bölümünün başlangıcı.

İniş alanı: Bir hareket alanının, hava araçlarının inişi veya kalkışı için öngörülmüş bölümü.

Kaydırılmış eşik: Bir pistin başlangıcında bulunmayan bir eşik.

Konma bölgesi: Pist eşiğinin ilerisinde bulunan ve uçakların iniş sırasında ilk temas etmesi istenilen pist bölümü.

Mevcut iniş mesafesi (LDA): İniş yapan bir uçağın yerdeki koşusu için mevcut ve elverişli beyan edilen pist uzunluğu.

Yüksek Basınçlı Su Yöntemi: Yüksek basınçlı su fiskiyelerinin döşeme yüzeyine tutulmasıyla lastik artığı temizliği yapılır. Yüksek basınçlı su yöntemi, çevre koruması yönünden de en etkili yöntemdir.

4.2 Kısaltmalar

Kısaltmalar "IGA.QS.QA02.L01 Yönetim Sistemleri Kısaltmalar Listesi'nde bulunmaktadır.

5. REFERANSLAR

ANNEX - 14 Bölüm

SHT-HES Havaalanı Emniyet Standartları Talimatı

ICAO Doc 9137 Part 9

6. UYGULAMA

6.1 Genel Usuller

İstanbul Havalimanı'nda iniş için kullanılan pistlerde lastik izi silme faaliyetleri, Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü'nün uluslararası ve ulusal mevzuatlar çerçevesinde periyodik olarak gerçekleştirdiği pist frenleme kontrolleri sonucunda ortaya çıkan değerlere göre yapılmaktadır.

Periyodik/zorunlu ölçüm kriterleri Tablo-1'de,ortaya çıkacak değerlerin derecelendirmesi Tablo-2'de gösterilmiştir.

Tablo-1

NUMBER OF DAILY	MINIMUM
MINIMUM TURBOJET	FRICTION
AIRCRAFT LANDINGS	SURVEY
PER RUNWAY END	FREQUENCY
LESS THAN 15	1 YEAR
16 TO 30	6 MONTHS
31 TO 90	3 MONTHS
91 TO 150	1 MONTH
151 TO 210	2 WEEKS
GREATER THAN 210	1 WEEK

Tablo-2

Durma Mesafesi (m)	Zaman (sn)	Rapor Edilecek Değer	
15	2,7	5 İYİ	
16 - 17	2,9	4 ORTA/İYİ	
18 - 20	3,2	3 ORTA	
21 - 24	3,6	2 ORTA/ZAYIF	
25 - 40	3,7 - 5,2	1 ZAYIF	

6.2 Uygulama

Pist lastik izi silme işlemi Hava Tarafı Nöbetçi Müdürlüğü, Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü ve Hava Tarafı Destek Hizmetleri Müdürlüğü koordinesiyle, Hava Tarafı Destek Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde bulunan pist lastik izi silme ekibi tarafından yapılacaktır.

Pist lastik izi silme faaliyetleri pist frenleme kontrolleri sonucunda ortaya çıkan değerlere göre Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü personeli refakatinde yapılacaktır.

Pist lastik izi silme faaliyeti ATC kule müsaadesi ve NOTAM gerektiren bir bölgede olduğundan, Hava Tarafı Nöbetçi Müdürlüğü ve Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü tarafından ilgili gereklilik yerine getirildikten sonra, Hava Tarafı Operasyon Müdürlüğü personeli refakatinde Destek Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde bulunan pist lastik izi silme eğitimi almış personel tarafından gerçekleştirilecektir.

Yüksek hızla inen uçaklar, pist yüzeyinde tekerleğin temas ettiği alanlarda sürtünmenin yol açtığı yüksek ısıdan dolayı, eriyip yüzey dokusuna yapışan lastik atıkları oluştururlar. Lastik atıkları, birikmeyi en aza indirmek için hızlı ve tamamen kullanımda olan pistlerin yüzeyinden bertaraf edilmelidir.

Pist lastik izi silme faaliyeti Hava Tarafı Destek Hizmetleri Müdürlüğü envanterinde bulunan "Jettings" marka araçlarla yüksek basınçlı su yöntemi ile yapılmaktadır.

6.3 Lastik İzi Silme Sonrası Yapılacak İşlemler

Lastik izi silme faaliyeti sonrasında ortaya çıkan ve araç haznesinde toplanan lastik artıkları/kauçuklar Destek Hizmetleri Müdürlüğü binasında bulunan geçiçi tehlikeli atık konteynerlerine boşaltılacak ve Katı Atık Yönetimi tarafından teslim alınacaktır.

Lastik izi silme faaliyetinde kullanılan araçların hizmet sonrası temizlik ve bakımları yapılacak, bir sonraki lastik izi silme faaliyeti için hazır halde tutulacaktır.

Pist lastik izi silme faaliyetleri "IGA.ASOP.SUP.F07 pist lastik izi silme takip formu" ile kayıt altına alınmaktadır.

6.4 Çevre Koruma

Temizleme işlemlerinde kimyasal özellikli maddeler kullanılacaksa, çevre korumaya yönelik önlemler alınmalıdır.